

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio).

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Pyykkönen, K. & Tammia, T. 2021. Työura saa kummuta rakkaudesta lajiin. Lapin Kansa 22.3.2021, 31.

Työura saa kummuta rakkaudesta lajiin

NÄKÖKULMA

Työelämä on murroksessa, jolloin ketterille osaajille ja ennakkoluottomoilta kehittäjille on tarvetta. Tulevaisuuden työntekijä on moniosaaja, joka omaa useita vielä määrittelemättömiäkin taitoja.

Korkeakouluilta odotetaan osaamistarpeiden ennakoitua jo opintojen aikana. Oppilaitosten tehtävänä on rohkaista opiskelijoita hakemaan myös itse ennakkoluottomia ratkaisuja, jotka tulevat opintojen jälkeistä työuraa, sillä ne ja osaamistarpeet muuttuvat alati. Jopa niin, että jotkut työtehtävät ovat kadonneet tai katoamassa.

Opiskelijan pohtiessa työuraansa hän toivottavasti pystyy jo opintojen aikana jossain määrin ennakoimaan osaamista, jota työelämässä tarvitaan nyt ja tulevaisuudessa. Opiskelija rakentaa asiantuntijuuttaan vahvuuksien varaan. Eri opiskelijoiden vahvuuksien esille nostaminen opintojen aikana tarkoittaa myös sitä, että opiskelijat valmistuvat tutkinnoista eri painoituksin. Yksilölliset opintopolut ovatkin jo arkipäivää korkeakouluissa.

Työelämän asettamien osaamistarpeiden lisäksi tulee urasuunnittelussa huomioida, miten opiskelija arvottaa työnsä. Kokeemus työn mielekkyydestä ja merkityksellisyydestä voi olla ratkaiseva tekijä urapolkua suunnitellessa. Työura voi rakentua harastuksen pohjalta, jolloin omat vahvuudet ja yksilön ainutlaatui-

suus voidaan kääntää voimavaraksi työelämässä. Mielekäs ja merkityksellinen työ motivoi ja tukee myös itsensä kehittämistä.

Lapin ammattikorkeakoulun liikunnanohjaajakoulutuksessa on vuosia kehitetty opiskelijan yksilöllisiä osaamispolkuja, joissa huomioidaan opiskelijan työkokemus ja urheilu- ja liikuntaustat sekä tulevaisuuden urasuunnitelmat. Esimerkkinä tästä on yhteistyö pallo- ja jääkiekkoliiton kanssa.

Yhteistyömallissa on kehitetty liikunnanohjaajien tutkintokoulutusta niin, että koulutuksessa huomioidaan lajiliittojen verkostoissa olevien valmentajien yksilölliset osaamistarpeet. Lajiliittojen kautta opiskelijoille tarjotaan lajikohtaista spesifistä koulutusta. Opiskelijan opintopolku koostuu liikunnanohjaajaopintojen lisäksi lajiliiton koulutussisällöistä.

LAJILIITTOYHTEISTYÖ on erinomainen esimerkki käytänteistä, jossa opiskelijoiden osaamista tuetaan yksilöiden vahvuuksia tuken. Näin voidaan huomioida ja ennakoita myös tulevaisuuden työelämän monipuoliset osaamistarpeet sekä yksilön arvottama mielekäs ja merkityksellinen työ.

Yhdistelmä tukee yksilön sitoutumista rakentaa työuraa valituilla poluilla. Samalla motivaatio edetä opinnoissa vahvistuu, kuten myös tahtotila kehittää edelleen osaamistaan osana nykyistä ja tulevaa työuraa.

Toisena esimerkkinä uudenvai-

sesta tavasta suunnata opintoja omia vahvuuksia hyödyntäen on Lapin yliopiston kanssa rakennettu luontokasvatuksen asiantuntijapolku. Liikunnanohjaajaopintojen aikana opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa yliopiston tarjoamia kestävyys- ja luontokasvatuksen opintoja osana ammattikorkeakoulututkintoa. Opiskelija voi jatkaa amk-tutkinnon jälkeen suoraan maisteriopintoihin.

Kansallinen, viiden eri ammattikorkeakoulun yhteishanke Oiva (Oman osaamisen tunnistaminen ja soveltaminen uusissa ammattikonteksteissa) panostaa osaltaan käytänteisiin, joissa opiskelijat oppisivat tunnistamaan osaamistaan ja sanoittamaan osaamisensa vahvuusikseen.

Euroopan sosiaalirahaston osittain rahoittama hanke pyrki edistämään opiskelijoiden työllistymistä ja mielekkäitä työuria erityisesti aloilla, joilla tutkinnon jälkeisen työtehtävät eivät ole itsestään selviä tai ne ovat murroksessa. Pyrkimyksenä on vahvistaa opiskelijan kykyä ja uskallusta loikata oman alan perinteen ulkopuolelle ja soveltaa osaamista uusissa ja ehkä yllättävissäkin yhteyksissä. Liikunnanohjaajakouluus on mukana hankkeessa yhteinä osatoteuttajana.

KAISA PYYKKÖNEN

tuntiopettaja/projektikoordinaattori,
liikunnanohjaajakouluus

TARJA TAMMIA

osaamispäällikkö, Vastuulliset
palvelut-osaamisryhmä,
Lapin ammattikorkeakoulu